

REILU DIILI TYÖNTEKIJÖILLE: JULISTUS VUODEN 2024 EUROOPAN PARLAMENTIN VAALEIHIN

Euroopan ammatillinen yhteisjärjestö (ETUC) edustaa yli 45 miljoonaa työntekijää ja heidän 93 kansallista ammattiyhdistysjärjestöään sekä 10 eurooppalaista ay-federaatiota.

Vuoden 2024 Euroopan parlamentin vaalit ovat tärkeimmät moneen vuoteen. Ne tulevat määrittämään, pysyykö Eurooppa sillä edistyksellisellä ja solidaarisella linjalla, jolla se vastasi koronakriisiin ja tuki työntekijöitä ja heidän yhteisöjään kautta mantereen; vai palaako se yönkiristyspolitiikkaan, joka hyökkää työtä tekeviä vastaan.

ETUC ja sen jäsenjärjestöt arvostavat riippumattomuuttaan. Tämä julistus on kutsu tukemaan alla listattuja sitoumuksia, jotka muodostavat Euroopalle vision seuraavaksi viideksi vuodeksi.

Tässä visiossa Eurooppa on ihmisten ja kansakuntien yhteisö, jossa jokainen on vapaa elämään rauhassa ja tekemään työtä ilman pelkoa köyhyydestä, turvattomuudesta, epäkunnioituksesta, syrjinnästä, väkivallasta, sodasta tai alistamisesta. Eurooppa, joka on mahtava paikka asua, tehdä työtä, kasvattaa lapsia, pitää huolta rakkaimmista, jäädä eläkkeelle ja vanheta. Eurooppa, joka tekee Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarista käytännön todellisuutta. Eurooppa, joka suojaa perustavanlaatuisia ihmisoikeuksia, lisääntymisoikeudet mukaan lukien, ja ponnistelee saavuttaakseen sukupuolten tasa-arvon.

Kutsumme kaikki eurooppalaiset puolueet ja ehdokkaat tukemaan näitä arvoja ja painopisteitä, jotka pohjautuvat kaikkialta Euroopasta tulevien ammattiyhdistysjohtajien 19. kongressissamme toukokuussa 2023 hyväksymiin asiakirjoihin ([Charter of Values](#), [Berlin Manifesto](#), [Action Programme](#)).

Kutsumme puolueet, liikkeet ja työtä tekevät ihmiset torjumaan äärioikeiston, joka epärehellisesti väittää tukevansa työntekijöitä, vaikka tosiasiallisesti hyökkää heidän ammattiliittojaan ja demokraattisia oikeuksiaan vastaan, heikentäen ihmisoikeuksia ja aivan erityisesti naisten oikeuksia. Yhteistyö äärioikeistolaisten voimien kanssa Euroopan parlamentissa ja muissa eurooppalaisissa instituutioissa on syytä torjua.

Kutsumme työntekijät, opiskelijat, eläkeläiset ja kaikki eurooppalaiset äänestämään eurovaaleissa ja käyttämään ääntään reilumman ja sosiaalisemman Euroopan puolesta.

Ammattiliittojen ja muiden edistyksellisten voimien saavutuksista huolimatta Eurooppa on sosiaalisen oikeudenmukaisuuden kriisissä. Viime vuoden aikana työntekijät ovat kärsineet ennätysmäisistä reaali-palkkojen leikkauksista samaan aikaan, kun epärehelliset työnantajat jatkavat ennätysvoittojen kirjaamista. Tässä tilanteessa EU-instituutiot uhkaavat palata yönkiristyspolitiikkaan ja avata ovet aikaisempaakin pidemmälle menevälle sääntelyn purulle, joka rankaisi työntekijöitä entisestään.

Tämän sijaan tarvitsemme eurovaaleilta parlamentin ja komission, jotka ovat sitoutuneet rakentamaan turvattujen työpaikkojen, ihmisarvoisen palkan, erinomaisten julkisten palveluiden, naisten oikeuksien, tasa-arvon ja vahvojen työntekijöiden oikeuksien sekä vahvistuvan työmarkkinavuoropuhelun ja työehtoneuvottelujen Eurooppaa. Ammattiliittojen vastaiset hyökkäykset on estettävä: liittojen häirinnästä ja hajottamisesta on tehtävä rikos. Tämä on tarpeen demokratian puolustamiseksi ja vahvistamiseksi Euroopassa.

Yhdessä pystymme rakentamaan Euroopan, jonka voimme ylpeydellä jättää tuleville sukupolville.

KAKSITOISTA SITOUMUSTA TYÖNTEKIJÖILLE REILUN DIILIN PUOLESTA

- 1. Paremmat työpaikat ja toimeentulo:** EU:n on toimittava tehokkaasti työpaikkojen ja toimeentulon suojaamiseksi, eläkkeet mukaan lukien, ja puututtava päättäväisesti elinkustannuskriisiin. Eurooppa tarvitsee palkankorotuksen! On edistettävä palkankorotuksia ja tuettava tulojen ja työehtojen parantamista siten, että niiden erot kaventuvat ja kaikki nousevat entistä korkeammalle tasolle. Keinoja tähän olisivat palkkojen parantamista ja palkkaerojen kaventamista koskevat eurooppalaiset puitteet sekä entistä vahvemmat EU-tason toimet sukupuolten välisten palkkaerojen poistamiseksi.
- 2. Paremmat työehdot ja loppu epävarmoille työsuhteille:** Epävarmoista työpaikoista on päästävä eroon takaamalla lailla oikeus vakinaisiin työsuhteisiin ja kokoaikaiseen työhön. Palkattomat harjoittelut on kiellettävä. Työntekijöiden vaikutusmahdollisuuksia työaikojen joustoihin on lisättävä ja työaikoja lyhennettävä. Etätyöntekijöiden oikeuksia on suojeltava muun muassa takaamalla oikeus olla tavoittamattomissa ja kieltämällä tunkeileva ja epäkunnioittava valvonta.
- 3. Tuki ammattiliitoille, työehtosopimusten neuvottelulle ja työmarkkinoiden vuoropuhelulle:** Ammattiyhdistysoikeuksia ja työntekijöiden oikeuksia on puolustettava ja vahvistettava muun muassa turvaamalla kaikille oikeus järjestäytyä ja takaamalla ammattiliitoille pääsy työpaikoille. On myös turvattava oikeus neuvotella työehtosopimuksia ja lakko-oikeus. Työehtosopimusten kattavuutta on parannettava muun muassa täytäntöön panemalla vähimmäispalkkadirektiivi kunnianhimoisesti tavoitellen 80 prosentin kattavuutta. Myös palkka-avoimuusdirektiivi on täytäntöön pantava kunnianhimoisesti. Työpaikkademokratiaa on edistettävä ensi sijassa vahvistamalla työehtosopimusneuvotteluja sekä luomalla kattava EU:n viitekehys työntekijöiden tiedonsaannille, kuulemiselle ja osallistumiselle. Samalla on suojeltava hyvin toimivia työehtosopimusjärjestelmiä.
- 4. Turvallinen työ:** On parannettava ja laajennettava EU:n työterveys- ja työturvallisuuslainsäädäntöä sekä muita eurooppalaisia aloitteita, joiden tavoitteena on nolla työpaikalla tapahtuvaa tai työn aiheuttamaa kuolemaa. Myös kotitaloustyöntekijöiden on oltava näissä toimissa mukana. Psykososiaalisiin riskeihin sekä työpaikalla tapahtuvaan häirintään ja nolaamiseen on puututtava EU-direktiivillä. Tarvitaan myös EU-lainsäädäntöä luomaan työnteolle lämpötilarajat. Työntekijöiden ja ammattiliittojen oikeuksien varmistamiseen, työsuojelutarkastusten vahvistamiseen ja valitusmekanismien parantamiseen tarvitaan omat aloitteensa. Kaikki sukupuolittunut väkivalta työelämässä on lopetettava, mukaan lukien verkossa tapahtuva väkivalta.
- 5. Vyönkiristyspolitiikka hylättävä – talouden palveltava ihmisiä ja maapalloa:** On hylättävä paluu vyönkiristyspolitiikkaan ja edistettävä uutta talousmallia, jonka keskiössä on reaalitalous, työpaikkojen luominen, ihmisarvoinen työ ja oikeudenmukaiseen progressiiviseen verotukseen perustuva uudelleenjako. On varmistettava talouspolitiikan sääntöjen uudistus siten, että EU:n finanssipoliittinen sopimus puretaan ja vakaus- ja kasvusopimus uudistetaan palvelemaan Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilariin sisältyvien oikeuksien toteutumista. Jäsenmailla tulee olla riittävä liikkumatila rahoittaa investointinsa reilulle kaksoissiirtymälle. Tarvitaan myös uusi rahoituskapasiteetti investoinneille, EU:n suvereniteettirahasto oikeudenmukaiselle sosioekonomiselle siirtymälle ja yhteisille hyödykkeille. Ketään ja mitään aluetta ei pidä jättää jälkeen. Rahoitus-, energia- ja elintarvikemarkkinoita on säänneltävä ja keinottelu torjuttava. On myös kamppailtava veronkiertoa ja -välttelyä vastaan sekä varmistettava, että ylisuuria voittoja verotetaan.

6. **Vahva elinkeinopolitiikka ja julkiset palvelut:** Tarvitaan vahvaa eurooppalaista elinkeinopolitiikkaa, joka edellyttää merkittäviä ja vaikuttavia julkisia ja yksityisiä investointeja tukemaan laadukkaita työpaikkoja ja sosiaalista edistystä. On turvattava universaalit ja oikeusperustaiset julkiset palvelut, mukaan lukien lastenhoito ja liikenne. On varmistettava, että oikeutta asianmukaiseen, ihmisarvoiseen ja kohtuuhintaiseen asumiseen kunnioitetaan. On turvattava laadukkaat palvelut ja palvelutyöntekijöille oikeus tällaisten laadukkaiden palvelujen tuottamiseen.
7. **Julkinen raha edistämään sosiaalista edistystä:** Kaikissa julkisissa rahoituksissa ja yritystuissa on noudatettava vahvoja sosiaalisia, verotukseen liittyviä ja ympäristöä koskevia ehtoja. EU:n julkisten hankintojen säännöt on uudistettava takaamaan, että julkinen raha menee työntekijöiden ja ammattiliittojen oikeuksia kunnioittaville toimijoille, jotka neuvottelevat liittojen kanssa ja joiden työntekijät ovat työehtosopimusten piirissä.
8. **Oikeudenmukaiset siirtymät varmistettava:** On turvattava oikeudenmukainen digitaalinen siirtymä, joka perustuu ihmiskeskeiseen digitalisaatioon ja tekoälyn tehokkaaseen sääntelyyn noudattaen EU-lainsäädäntöön sisältyvää "human in control" -periaatetta. Ilmastotavoitteiden saavuttaminen edellyttää oikeudenmukaista siirtymää. Tähän tarvitaan oikeudenmukaista siirtymää työelämässä koskeva direktiivi, joka varmistaa muutoksen ennakoinnin ja hallinnan ammattiliittojen osallistumisen ja työehtosopimusten neuvottelemisen kautta. Kaikenikäisillä tulee olla oikeus koulutukseen työajalla ilman kustannuksia työntekijälle.
9. **Kamppailu sosiaalista polkumyyntiä ja petoksia vastaan:** Työmarkkinoiden välikäsien roolia on säänneltävä ja säädettävä EU:n kehyksestä rajoittamaan alihankintaa ja varmistamaan tilaajavastuu tuotantoketjuissa. Työvoiman liikkuvuuteen liittyvien sääntöjen toimeenpanoa on parannettava tehostamalla Euroopan työviranomaisen (ELA) toimintaa.
10. **Oikeudenmukainen ja oikeusperustainen tulokulma siirtolaisuuteen ja turvapaikkoihin:** On vahvistettava turvallisia, laillisia ja säännönmukaisia siirtolaisuuden reittejä sekä tehostettava siirtolaisten ja turvapaikanhakijoiden suojelua, oikeuksia ja tukea EU:ssa. On pelastettava ihmisiä Välimerellä ja EU:n ulkorajoilla muun muassa ottamalla uudelleen käyttöön EU:n etsintä- ja pelastuspalvelumekanismi. On hylättävä siirtolaisten EU:n ulkopuolella pitämiseen liittyvät monen- ja kahdenväliset sopimukset sellaisten maiden kanssa, jotka eivät noudata oikeusvaltioperiaatetta ja kunnioita ihmisoikeuksia.
11. **Euroopalle edistyksellinen rooli maailmassa:** EU:n on toimittava maailmanlaajuisesti ja kauppapolitiikassaan omalle yhteiskuntamallillemme sopivalla tavalla edistäen rauhaa, demokratiaa, ihmisoikeuksia, oikeusvaltioperiaatetta ja globaalia taloudellista oikeudenmukaisuutta. EU:n on toimittava Venäjän hyökkäyssodan lopettamiseksi Ukrainassa.
12. **Oikeudenmukaisempi ja demokraattisempi Eurooppa:** EU:n perussopimukseen on liitettävä sosiaalisten oikeuksien lisäpöytäkirja, jonka takaamana työntekijöiden oikeudet ja sosiaali-oikeudet ovat talouden vapauksiin nähden ensisijaisia. EU:n instituutioita on uudistettava sosiaalisemman ja demokraattisemman EU:n rakentamiseksi. EU:n laajentumista on tuettava siltä pohjalta, että työntekijöiden oikeuksia ja sosiaali-oikeuksia, työmarkkinoiden vuoropuhelua ja EU:n sosiaalisten asioiden lainsäädäntöä kunnioitetaan.

ETUC ja sen jäsenjärjestöt pyytävät eurooppalaisia puolueita ja ehdokkaita tukemaan työntekijöiden ja ammattiliittojen arvoja ja prioriteetteja, jotka on esitetty tässä julistuksessa vuoden 2024 Euroopan parlamentin vaaleihin. Pyydämme teitä työskentelemään

kanssamme, kun näitä arvoja ja prioriteetteja edistetään EU-tason toimin vuosien 2024-2029 parlamentissa.